

30.03.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**30 Mart 2021
Salı**

30.03.2021

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

30 Mart 2021 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2021/178, 179, 180)

YÖNETMELİKLER

— Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
— Karabük Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
— Sinop Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İLKE KARARI

— Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 11/03/2021 Tarihli ve 1700 Sayılı İlke Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

— Yüksek Seçim Kurulunun 24/03/2021 Tarihli ve 129 Sayılı Kararı

Zeytinyağı ihracatına yasak, üreticiyi mağdur edecek

Türkiye'de zeytincilikle uğraşan yaklaşık 400 bin üretici aile bulunuyor ve yaklaşık 2 milyon kişi bu sektörden geçimini sağlıyor.

Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği Başkanı Hilmi Sürek, dökme ve varilli zeytinyağı ihracatının pandemi sürecinin yarattığı belirsizlik ve artan yağ fiyatları gerekçe gösterilerek yasaklandığını belirtirken, bu yasağın milyonlarca insanı mağdur edeceğini söyledi. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın talebiyle Ticaret Bakanlığı tarafından getirilen yasakla Türkiye'den 31 Ekim 2021 tarihine kadar dökme ve varilli zeytinyağı ihraç edilemeyecek. Türkiye'de zeytincilikle uğraşan yaklaşık 400 bin üretici aile bulunduğu ve yaklaşık 2 milyon kişinin de bu sektörden geçimini sağladığına dikkat çeken Sürek, sektörün görüşü alınmadan sezon ortasında aniden alınan bu kararın, büyük bir kitleyi sıkıntıya sokacağını anlattı.

Yağda yeterli arz var

Sürek, 2020-2021 üretim sezonunda hem iç tüketimi hem de ihracatı karşılayacak miktarda ürün bulunduğu işaret ederek, şunları söyledi: "2020-2021 sezonu Türkiye rekoltesi 173 bin tondur. Suriye'den gelen yaklaşık 20 bin ton ihraç kayıtlı zeytinyağı, 43 bin ton da bir önceki yıldan devreden stok ve tamamı rafinajlık olacak salamura zeytinlerden elde edilecek olan yaklaşık 10 bin ton zeytinyağı dikkate alındığında bu sezonun toplam yağ arzı 246 bin ton seviyelerinde olacaktır. Bu yıl için toplam 140 bin ton iç tüketim ve 50 bin ton ihracat yapılacağı dikkate alındığında yağ açığı bulunmamaktadır." İhracat olarak değerlendirilemeyip iç piyasada kalan ürünün, sezon boyunca üretici fiyatlarında baskı oluşturacağına dikkat çeken Sürek, "2021-

2022 sezonu başlangıcında yurtiçinde ihtiyaç fazlası stok bulunması ise piyasayı bozucu etki yaratacak ve üreticiye büyük zarar verecektir. Üründe arz-talep ve fiyat dengesi bozulacaktır. Arz fazlasına dönüşecek stoklar nedeniyle dünya fiyatlarıyla iç piyasa arasında fiyat ilişkisi koparak, üretici fiyatlarında düşüşler yaşanacaktır. Tüm bunların sonunda yüksek girdi maliyetleri nedeniyle zor durumda olan üretici ciddi gelir kaybına uğrayacaktır” diye konuştu.

Atıl kapasite oluşacak

Sürek, ihracat yasağıyla zeytinyağı işletmelerinde atıl kapasiteler oluşacağını ifade ederken, Türkiye’den zeytinyağı ithal eden ülkelerin de taleplerini rakip ülkelere yönlendireceğini bildirdi. Sürek, ihracatçı firmaların yurtdışı alıcılarla uzun yıllarda ve yüksek maliyetlerle sağladıkları ilişkilerin de zarar göreceğini anlatarak, tüm bunların sonunda sektör ve ülke ekonomisinin döviz kaybına da uğrayacağını anlattı. Sürek, “Zeytinyağı için alınan yasak karardan sektörün üreticiden ihracatçıya kadar tüm kesimleri olumsuz etkilenecektir. Kararın kaldırılması için Ticaret Bakanlığı’na ve Tarım ve Orman Bakanlığı’na yazılı görüşlerimiz iletilmiştir’ dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Üreticilere toplam 24 milyar lira tarımsal destek sağlayacağız

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bu yıl üreticilerimize toplam 24 milyar lira tarımsal destek sağlayacağız." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen 1. Su Şurası Lansmanı ve 363 Tesisin Toplu Açılış Merasimi'nde yaptığı konuşmada, bugün iki önemli etkinliği bir arada gerçekleştirdiklerini anımsatarak, ilk olarak DSİ tarafından yapımı tamamlanan 363 tesisi resmi açılış töreniyle milletin istifadesine sunduklarını belirtti.

Bu tesisler sayesinde 146,5 milyon metreküp suyun depolandığını, yıllık 12,3 milyon metreküp içme suyu elde edildiğini ifade eden Erdoğan, günlük 299 bin metreküp suyun arıtıldığını, 418 bin 500 dekar arazinin sulu tarıma açıldığını söyledi.

Böylece Türk ekonomisine yıllık 427 milyon liraya yakın katkı sağlandığını vurgulayan Erdoğan, aralarında baraj, içme suyu, sulama, toplulaştırma, atık su ve taşkın koruma tesislerinin yer aldığı toplam yatırım tutarı 5 milyar 200 milyon liraya varan eserlerin ülkeye hayırlı olmasını diledi.

Bu tesisleri ülkeye kazandıran Tarım ve Orman Bakanlığı ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü, yüklenici firmaları ve bu yatırımların inşasında emeği geçen herkesi tebrik eden Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bugün ikinci olarak, 1. Su Şurası'nın da tanıtımını gerçekleştiriyoruz. Ülkemizin ve dünyanın su konusunda derin tartışmaların içinde olduğu bir dönemde gerçekleştirilecek olan bu şurayı son derece isabetli buluyorum. Tarım ve gıda sektörümüz başta olmak üzere Türkiye ekonomisine ciddi katkılar sunacağına inandığım Su Şurası'nın başarılı geçmesini diliyorum. Fikirleri, önerileri, görüşleri, tespit ve tenkitleriyle şurayı zenginleştirecek tüm uzmanlara, sektör temsilcilerine, paydaşlara ve vatandaşlarımıza şimdiden şahsım, milletim adına teşekkürlerimi sunuyorum."

Suyun bütün canlılar gibi insanlık için de vazgeçilmez bir nimet olduğuna dikkati çeken Erdoğan, sadece hayat için değil ekonomik kalkınma ve büyüme için de suyun ikamesi olmayan unsurlardan biri olduğunu vurguladı.

"Su meselesini tehdit veya pazarlık aracına hiçbir zaman dönüştürmedik"

Bu ihtiyacı sürdürülebilir şekilde karşılayabilmek için mevcut kaynakları en verimli şekilde kullanmanın ve israfı engellemenin önem arz ettiğini anlatan Erdoğan, şunları söyledi:

"Nüfusun hızla çoğalması, iklim değişikliği, kuraklık gibi sebeplerle su ihtiyacının giderek arttığını görüyoruz. Su ihtiyacı artarken insanlığın istifadesine de bulunan su kaynakları günden güne azalıyor. Bu daralma beraberinde kuraklığı, yoksulluğu ve açlığı getiriyor. Yine su kıtlığına bağlı olarak ekolojik denge bozulmakta, biyolojik çeşitlilik kaybolmakta, insanlığın gıda güvenliği tehlikeye girmektedir. Bu vahim tablo ise sosyal çalkantılardan düzensiz göçe, kıtlıktan beynelmilel gerilimlere kadar pek çok soruna sebebiyet veriyor. Kimi uluslararası kuruluşlar, 2025 yılına kadar su kıtlığı yüzünden 700 milyondan fazla kişinin göç riski altında kalabileceğini ifade ediyor. Nil Nehri havzasındaki kimi ülkeler arasında yaşanan sert tartışmalar, su meselesinin stratejik boyutunun işaretidir. Benzer sıkıntılar dünyanın başka ülkelerinde de bölgelerinde de nüksetmeye başlamıştır. Nüfusla birlikte artan gıda ve enerji talebiyle iklim değişikliğinin yıkıcı etkileri gelecekte daha büyük risklerin bizi beklediğini gösteriyor. Bu karamsar tablodan ülkemizin etkilenmemesi elbette mümkün değildir."

"Su stresi çeken bir ülkeyiz"

"Toplumumuzdaki yaygın kanaatin aksine su zengini bir ülke de değiliz. Bilakis kişi başına kullanılabilir su miktarı dikkate alındığında su stresi çeken bir ülkeyiz." diyen Erdoğan, Türkiye'nin elindeki sınırlı su kaynaklarını Irak ve Suriye gibi iki komşusuyla da paylaşmak mecburiyetinde olduğunu hatırlattı.

Erdoğan, "Komşularımızın su ihtiyaçlarının karşılanması noktasında gereken hassasiyeti bugüne kadar hep sergiledik. Su meselesini ikili ilişkilerimizde tehdit veya pazarlık aracına hiçbir zaman dönüştürmedik. Bundan sonra da aynı hakkaniyetli tavrımızı muhafaza edeceğiz." dedi.

"Sulanabilir arazilerimizin toplamını 67 milyon dekara çıkardık"

"Suyumuzu korumakla vatanımızı korumak arasında mahiyet itibarıyla hiçbir fark yoktur." vurgusu yapan Erdoğan, bunun için üzerlerine düşen görevler olduğunu söyledi.

Tarımsal sulama sistemlerini yenilemeleri ve geliştirmeleri gerektiğini altını çizen Erdoğan, şunları kaydetti:

"İçme ve sulama suyuyla ilgili altyapılardaki kayıp kaçak oranlarını mutlaka düşürmeliyiz. Bireysel tasarrufu teşvik ederek, mevcut kaynaklarımızı daha verimli kullanmalıyız. Su kaynaklarımızı kirlilikten ve diğer olumsuz etkilerden korumalıyız. Bu anlayışla ve suyun gücünü milletle buluşturmak hedefiyle sadece su alanına yaptığımız yatırımların toplam bedeli 255 milyar lirayı geçiyor. Son 19 yılda çevrecilik adına ruhen ve fiziken çevreyi kirletenlere inat ülkemize 600'ü baraj olmak üzere 8 bin 697 yeni tesis kazandırdık. Sınıfında dünyanın en büyük hacimli ve en uzun gözdesine sahip olan Ilısu Prof. Dr. Veysel Eroğlu Barajı ile yine dünyanın en yüksek altınca barajı olan Deriner Barajı'nı vatandaşlarımızın istifadesine sunduk. Tamamlandığında ülkemizin en yüksek barajı olacak Yusufeli Barajı'nda gövde inşaatı bitmek üzeredir. Adnan Menderes Barajı ile Aydın'ın, Mavi Tünel Projesi ile Konya Ovası'nın yüz yıllık hayallerini gerçeğe dönüştürdük. GAP kapsamında baraj ve sulama projelerini tamamlamak için özel çalışma yürüttük. Böylece ekonomik sulanabilir arazilerimizin toplamını 67 milyon dekara çıkardık."

"81 vilayet için İçme Suyu Eylem Planı hazırladık"

Erdoğan, 2007'de yaşanan büyük kuraklıktan sonra 81 vilayet için İçme Suyu Eylem Planı hazırladıklarını belirtti.

Şehirlerin 2040, 2050, hatta 2071'e kadar olan içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarını planladıklarını dile getiren Erdoğan, boğaz geçiş tüneliyle Asya ve Avrupa'yı 4 metre çapındaki ve 5 bin 551 metre uzunluğundaki dev su tüneli ile birleştirdiklerini ifade etti.

Erdoğan, Türkiye genelinde 262 içme suyu tesisi ile 41 milyon vatandaşa yıllık 2 milyar 700 milyon metreküp ilave içme ve kullanma suyu temin ettiklerini aktararak, hidroelektrik santral projelerinde kamu-özel sektör işbirliği sayesinde devletin sırtından 60 milyar dolar tutarında bir yatırım yükünü kaldırdıklarını vurguladı.

Böylece Türkiye'nin 44 milyar kilovatsaatlik elektrik üretim kapasitesini 108 milyar kilovatsaate çıkardıklarını belirten Erdoğan, "İklim değişikliği ve nüfus artışı sebebiyle önemi giderek artan depolama yapılarına alternatif olarak 26 adet yeraltı barajı inşa ettik. 2023 yılına kadar tamamlanan yeraltı barajı sayısını 150'ye yükselteceğiz." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, teknolojik ilerlemeye bağlı olarak su arıtma imkanlarının da geliştiğine işaret ederek, bugün "su fakiri" denilen birçok ülkenin özellikle tarımsal sulamada bu imkandan ciddi oranlarda faydalandığına dikkati çekti.

Türkiye olarak su arıtma teknolojilerine büyük yatırım yaptıklarını belirten Erdoğan, şunları kaydetti:

"Halihazırda günlük 315 bin metreküp suyu arıtarak tarımsal sulamada yeniden kullanılabilir şekilde insanımızın hizmetine sunuyoruz. Sanayi sektöründe de suyun verimli kullanımı için gereken tedbirleri alıyoruz. Sulamada halen yüzde 46 olan randımanı, yaptığımız yatırımlar ve aldığımız tedbirlerle 2024 yılında yüzde 55'e yükseltmeyi hedefliyoruz. Önümüzdeki dönemde tüm bu alanlara yatırım yapmayı sürdüreceğiz. Hedeflerimize daha hızlı ulaşabilmek ve su yönetimindeki yetki çatışmalarını önlemek amacıyla Meclis'te bir su kanunu hazırlıyoruz. Şura zemininde yapılacak çalışmaların, bu kanunun şekillenmesine katkı sağlayacağına inanıyorum."

"Tarım sektörümüz büyümeye devam etti"

Koronavirüs salgınının tüm dünyada dengeleri altüst ettiği bir dönemden geçildiğini hatırlatan Erdoğan, şimdiye kadar 2 milyon 800 bin insanın hayatına mal olan salgının küresel ekonominin parametrelerini de kökten değiştirdiğini söyledi.

Bu süreçte güçlü sağlık altyapısı yanında, tarıma ve suya bağlı gıda güvenliğinin stratejik öneminin de görüldüğünün altını çizen Erdoğan, "Tıpkı sağlık gibi tarımında ihmale gelmez bir alan olduğu gerçeği kendine bir kez daha dayatmıştır. Hamdolsun 2020, son 19 yılda sağlıkla birlikte tarıma yaptığımız yatırımların da meyvesini topladığımız bir sene oldu." dedi.

Erdoğan, şunları kaydetti:

"Geride bıraktığımız dönemde, salgın ve meteorolojik kuraklığa rağmen tarımsal üretimde Cumhuriyet tarihinin rekorlarını kırdık. Tarım sektörümüz sağladığımız destekler ve yeni projelerle büyüme ve güçlenmeye devam etti. Biliyorsunuz biz, birileri gibi kurusıkı atmak yerine rakamlarla, oranlarla, karşılaştırmalarla konuşmayı seviyoruz. Bunu da çiftçilerimize, üreticilerimize, aziz milletimize saygımızın bir gereği olarak görüyoruz. Geçen yıl tarım sektörümüz yüzde 4,8 gibi önemli bir büyüme oranına ulaşarak ekonomimize büyük katkı sağladı. Tarımsal hasılamız ise bir önceki yıla göre yüzde 20 artarak 334 milyar liraya yükseldi. Tarımsal hasılda Avrupa'daki liderliğimiz devam ediyor. Geçtiğimiz yıl tarım ve gıda ürünleri ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 5 artarak yaklaşık 21 milyar dolara ulaştı. Bazıları bu gerçeklere gözlerini kapatsa da Türkiye tarım ve gıda ürünlerinde net ihracatçı bir ülkedir. Yine geçtiğimiz yıl tarım ve gıda ürünleri dış ticaret fazlamız yüzde 9 artışla 5,5 milyar dolara yükseldi. Toplam bitkisel üretim miktarımız da önceki yıla göre 9 milyon ton artışla 126 milyon tona çıktı. Meyve ürünlerinin tamamına yakınında kendimize yeter durumdayız. Çoğu üründe ihracatçı konumdayız."

Erdoğan, verdikleri destekler, çiftçinin emeği ve alın teri ile birleşince geçen yıl tarım sektöründe güzel bir dönemin geride bırakıldığını söyledi.

"Buradan resmi rakam veriyorum"

Salgın şartlarına rağmen canlarını dişlerine takarak tarlasını eken, biçen, üreten tüm çiftçilere teşekkür eden Erdoğan, "(Çiftçileri unuttunuz, çiftçilere bakmadınız) diyen birileri var ya bakın ben buradan resmi rakam veriyorum. Bu yıl üreticilerimize toplam 24 milyar lira tarımsal destek sağlayacağız. İnşallah çalışmalarımızı artırarak yerli ve milli üretim anlayışıyla tarımda büyümeye ve yeterliliğimizi güçlendirmeye devam edeceğiz." diye konuştu.

Erdoğan, 1. Su Şurasında alınacak kararların bu mücadeleye katkı sunacağına, çalışmaların önünü açacağına işaret ederek, şöyle konuştu:

"Şuranın hedefleri doğrultusunda elde edilen kazanımlar, su yönetimi ile ilgili hususlarda gelecek nesillere ışık tutacaktır. Şuranın hazırlanmasında emeği geçenleri şahsım, milletim adına tebrik ediyorum. Resmi açılışını yaptığımız Devlet Su İşleri'ne ait 363 tesisin ülkemize, milletimize, şehirlerimize hayırlı olmasını diliyorum. 363 tesisten bahsediyorum, dile kolay. Türkiye'nin kalkınması için tüm çalışan emekçilerimize, çiftçilerimize, mühendisinden işçisine kadar hepsine bir kez daha teşekkür ediyorum. Rabbim yolunuzu, bahtımızı açık etsin. Ömrümüz, ömrünüz su gibi aziz olsun."

Hisarcıklođlu: Afganistan ile ticaret hacmimiz yeterli değil

Türk Őirketlerinin Afganistan'da 7 milyar doların üzerinde proje geręekleŐtirdiđini bildiren TŪrkiye Odalar ve Borsalar Birliđi (TOBB) BaŐkanı Rifat Hisarcıkloğlu, "Ticaret hacmimiz yeterli değil, daha fazlasını yapabiliriz." ifadelerini kullandı.

TŪrkiye ile Afganistan arasındaki iŐ birliđini artırmak amacıyla geręekleŐtirilen TŪrkiye-Afganistan Ticaret ve Sanayi Odası Forumu KuruluŐ AnlaŐması İmza TŪreni'nde konuŐan TŪrkiye Odalar ve Borsalar Birliđi (TOBB) BaŐkanı Rifat Hisarcıklođlu, TŪrkiye'de koronavirŪs salgınının toplum ve ekonomi için hala bŪyŪk bir mesele olduđunu sŪyledi.

Őimdiye kadar TŪrk makamlarının durumu iyi yŪnettiđini ifade eden Hisarcıklođlu, bu zamana kadar 65 yaŐ ŪstŪ vatandaŐlar ile sađlık personeli ve ordu mensuplarından oluŐan 14 milyon kiŐinin aŐılandıđını bildirdi. Hisarcıklođlu, salgına rađmen geçen yıl pozitif bir ekonomik bŪyŪme kaydedildiđine dikkati çekti.

TŪrkiye'nin Afganistan ile iliŐkilerine deđinen Hisarcıklođlu, bu Ūlkenin stratejik Ūneminin herkesçe bilindiđini dile getirdi. Hisarcıklođlu, ŐŪyle konuŐtu: "TŪrk halkı, Ūlkelerimiz arasında uzun sŪredir devam eden dostluđa minnettardır. Bu yıl TŪrk-Afgan diplomatik iliŐkilerinin 100'ŪncŪ yılını kutlayacađız. Geçtiđimiz 100 yıl boyunca dayanıŐmayı paylaŐtık ve birçok zorluđa karŐı birlikte durduk. Bu nedenle iŐ ŪrgŪtleri olarak dostluđumuzu sŪrdŪrmek ve hatta ilerletmek bizim sorumluluđumuzdur. Bunun

gelecek nesillere aktarılması gerekiyor. Afganistan'daki ortaklarımızla uzun yıllardır iletişim halindeyiz. Türk şirketleri Afganistan'da 7 milyar doların üzerinde proje gerçekleştirdi. Ticaret hacmimiz yeterli değil, daha fazlasını yapabiliriz. İş ortamı, üyelerimizin Afganistan'a daha fazla yatırım yapmasını sınırlamıştır ancak Afganistan'ın potansiyelini ve normalleşme sürecini göz önünde bulundurursak, daha fazlasını başaracağımıza eminim. Yani bu ikili oda böyle bir ortaklık için yararlı olacaktır. Bu ikili oda sayesinde, iş dünyası, iş destek kuruluşları ve iş ortamının geliştirilmesinde çok şey başarabiliriz."

"Afganistan'da oda sisteminde reforma devam ediliyor"

Hisarcıklıoğlu, TOBB olarak, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Sanayi Odası ile İslam Ticaret ve Sanayi Odası olmak üzere çeşitli platformlarda Afgan iş örgütleriyle birlikte çalıştıklarını vurguladı. Bu örgütlerde güçlü bir temsile sahip olmanın önemine dikkati çeken Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti: "Süreklilik ve istikrara sahip olmak önemlidir. Anladığım kadarıyla Afganistan'da oda sisteminde reforma devam ediliyor. Bu çok iyi ancak karışıklık yaratmamalıdır. Afganistan Odalar Federasyonu girişimi çok iyi görünüyor. Yani tüm odaları şemsiyenin altında buluşturmayı başarıyorsunuz. Oda sisteminizin uluslararası temsilini netleştirmeniz gerekebilir. Birlikte çalışmaya ve ihtiyacınız olursa her türlü teknik desteği sağlamaya hazırım."

Merkez Bankası'nda bir görevden alma daha

Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Murat Çetinkaya görevden alındı, yerine Mustafa Duman atandı.

Naci Ağbal'ın görevden alınarak yerine Şahap Kavcıoğlu'nun başkanlığına atandığı Merkez Bankası'nda üst düzey bir görev değişimi daha yaşandı.

Başkan Yardımcısı Murat Çetinkaya görevden alınırken, yerine Mustafa Duman atandı.

Mustafa Duman, son olarak Morgan Stanley Menkul Değerler AŞ'nin Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Genel Müdürü olarak görev yaptı.

Görev değişikliğinin Merkez Bankası'nın bugün yapılacak 89'uncu Hesap Dönemi Olağan Genel Kurul öncesi yapılması dikkat çekti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni tedbirleri açıkladı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, kabine toplantısının ardından, güncellenen risk haritasını paylaşarak, yeni tedbirleri açıkladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, kabine toplantısının ardından, güncellenen risk haritasını paylaştı. Türkiye'de **tek mavi il Şırnak** olurken, 1 Mart'tan bu yana 41 il daha kırmızı kategoriye girdi.

Çok yüksek riskli grubu teşkil eden kırmızı kategorideki il sayısının, nüfusun yüzde 80'ini teşkil eden 58 şehre ulaştığını açıklayan Erdoğan, **yeni tedbirleri** şu şekilde duyurdu:

Türkiye'nin tamamında **sokağa çıkma sınırlaması** akşam 21.00 ve sabah 05.00 olarak **haftanın her günü** devam edecek.

Lokanta ve kafe gibi işletmeler renk ayrımı olmaksızın tüm Türkiye'de yüzde 50 kapasite ve belirlenen kurallara uygun şekilde çalışabilecek.

Kırmızı kategorideki illerde sadece pazar günü uygulanan sokağa çıkma sınırlaması artık **cumartesi ve pazar günü** olarak sürecek.

Ramazan ayı boyunca ülke genelinde toplu iftar ve sahur gibi etkinlikler gerçekleştirilmeyecek. **Ramazan** boyunca, ülke genelinde **hafta sonları sokağa çıkma sınırlaması** uygulanacak.

Sadece Ramazan boyunca Türkiye genelinde lokanta ve kafe gibi işletmelerin hizmetleri paket servisle sınırlandırılacak.

Lokanta ve kafe çalışanlarına destek

Cumhurbaşkanı Erdoğan, lokanta ve kafe çalışanlarına destek vereceklerini açıkladı. Erdoğan, "Nisan ve mayıs aylarında normalleşme ve ücretsiz izin uygulaması kapsamında sigorta primi desteğinden yararlanamayan lokanta ve kafe çalışanlarımızın prim yüklerini üstlenecek, ayrıca bunlara kişi başı 1500 lira nakdi ödeme yapacağız" dedi.

Yeni anayasa süreci

Konuşmasında reform ve yeni anayasa sürecine de değinen Erdoğan, "Hukuktan ekonomiye uzanan reform programlarımızın takvimlerine uygun şekilde yürümesini sağlayacağız. Türkiye ekonomisinin potansiyelinin göstergesi zaman zaman ortaya çıkan temelsiz finans hareketleri değil, reform gündemidir. Yeni anayasa süreci, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin tahkimi açısından da bir fırsat olacaktır. Yeni anayasa hazırlama sürecinin mümkün olan en geniş uzlaşmayla yürümesi ve ortaya çıkan metnin de 84 milyonu kucaklaması şarttır. Biz, bu anlayışla siyasi partiler başta olmak üzere tüm kesimlerin, yeni anayasanın hazırlanmasına katkıda bulunmasını bekliyoruz" diye konuştu.

Altın ve döviz çağrısını yineledi

Konuşmasında altın ve döviz çağrısını yineleyen Erdoğan, "Vatandaşlarımıza evlerindeki altın ve döviz, finans kuruluşları vasıtasıyla ekonomimize kazandırmaları çağrımı tekrarlıyorum ama "win-win" durumuyla bundan kazanç sağlanmasını istiyorum" dedi.

"Türkiye'ye yatırım yapın"

Dünyada ve Türkiye'de yaşanan her gelişmenin, ülkeye 19 yılda kazandırdıkları tüm yatırımların anlamını çok daha iyi göstereceğini belirten Erdoğan, "Buradan menşesine, rengine, inancına bakmaksızın tüm yatırımcılara bir kez daha sesleniyorum, 'Gelin Türkiye'ye yatırım yapın.' Dün ülkemize yatırımlar yapanlar,

30.03.2021

bugün büyüyen pazarları ve artan kazançlarıyla bunun meyvelerini topluyorlar" ifadesini kullandı.

"Aşılamanın etkilerini sahada görmeye başladık"

Aşılama çalışmalarına da değinen Erdoğan, "Aşılama ileri yaşlardan başlayarak 15 milyona ulaşmamızın etkilerini sahada görmeye başladık. Bu sayede ileri yaş gruplarının vaka, hasta ve yoğun bakım rakamları içindeki oranları belirgin şekilde azaldı. Vaka, hasta ve ölüm sayılarını insani ve ticari ilişkilerde olduğumuz ülkelerden hızlı düşüremezsek küresel normalleşmenin gerisinde kalırız" dedi.

ABD Dışışleri Bakanı Blinken'dan kritik Türkiye-Suriye çağırısı: Kapıları açın

ABD Dışışleri Bakanı Antony Blinken Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde konuştu. Blinken Türkiye-Suriye sınırında kapalı olan sınır kapılarının açılması çağırısında bulundu.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde Suriye ile ilgili ABD yönetiminin yaklaşımındaki değişikliği vurgular şekilde sert açıklamalarda bulunan Blinken, insanlara yardım etmek için yol bulunmasının zorunlu olduğunu belirterek, "Bu bizim sorumluluğumuz" dedi.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin birçok karışık sorunla uğraştığını belirten Blinken, Suriye'de yaşananlar ile ilgili olarak "Bu onlardan biri değil" diyerek sorunun çok basit insani temellere dayandığını ifade etti.

'BU BİR FELAKET'

2020 yılında Çin ve Rusya'nın vetoları ile açılmayan Türkiye-Suriye sınırında bulunan Öncüpınar, Bab al Salam ve Irak-Suriye sınırında bulunan Al-Ya'rubiyah sınır kapılarının tekrar açılması çağırısında bulunan Blinken, "Bugün konseyin bu geçişleri tekrar açmayı onaylamaması için iyi bir neden yok. Konsey üyelerinin yapacak bir işi var. Üç sınır kapısını da insani yardım için açmak" dedi.

Birleşmiş Milletler İnsani İşler Genel Sekreteri Mark Lowcock da milyonlarca Suriyelinin insani yardıma ihtiyaç duyduğunu hatırlatarak, “10 yıl oldu ve bu Suriye için bir felaket” dedi.

BOZKIR İLE GÖRÜŞTÜ

ABD Dışişleri Bakanı Blinken, Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır ile de görüştü. COVID-19 nedeni ile sanal ortamda gerçekleşen görüşmenin basına açık bölümünde Bozkır, ABD'nin BM için önemini vurgularken ABD'de göreve gelen yeni hükümetin uluslararası politikalarda yaptığı değişiklikler ile uluslararası organizasyonlar ile daha sıkı bir çalışmanın içine girmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Blinken ise Dünya'da süren sorunların hiçbirinin tek bir ülke tarafından çözümlenemeyeceğini belirterek Birleşmiş Milletler'in iş birliği ve çözüm üretmek için en iyi kurumlardan biri olduğunu belirtti.

Görüşmenin ardından ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price yayınladığı mesajda Bozkır ve Blinken'in Bozkır'ın başkanlığının geri kalanında planlanan önemli konuların konuşulduğunu belirtirken “Bakan Blinken, Başkan Bozkır'a 75'inci Genel Kurul döneminde gösterdiği liderlik için teşekkür etti” dedi.

Price görüşmede ABD'nin Genel Kurul Başkanı ve Birleşmiş Milletler ile yakın çalışma isteğinin dile getirildiğini söyledi.

AB'den Türkiye açıklaması

AB Yüksek Temsilcisi Borrell, daha yapıcı bir tavır elde etmek ve bunu sürekli kılmak için Türkiye ile aktif şekilde çalışmaya devam edilmesi gerektiğine ikna olduğunu ifade etti.

Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, geçen hafta yapılan AB Liderler Zirvesi'nde Türkiye ile Gümrük Birliği'nden göçe kadar ortak çıkar alanlarında çalışma kararı çıktığını hatırlatarak, "Daha yapıcı bir tavır elde etmek ve bunu sürekli kılmak için Türkiye ile aktif şekilde çalışmaya devam etmeliyiz" değerlendirmesinde bulundu.

Borrell, "Yüksek Diplomatik Gerilimli Hafta" başlıklı blog yazısında geçen hafta AB ile Rusya, Çin ve Türkiye ilişkilerinin öne çıktığını belirtti.

Rusya ve Çin'in Batı dünyasına karşı güçlerini birleştirmiş görüntü çizdiğini, AB'nin Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde Uygur Türklerine karşı uygulamaları nedeniyle bu ülkenin bazı yetkililerine yaptırım kararı aldığını hatırlatan Borrell, Rusya ve Çin'in yakınlaşmasının temelinde demokratik değerlerin reddedilmesinin yattığını yazdı.

"Bir başka cephede, yani daha önce birçok gerginliğin bulunduğu Türkiye-AB ilişkilerinde ise haberler bir nebze daha iyi" ifadesini kullanan Borrell, geçen hafta başında AB ülkelerinin dışişleri bakanlarıyla yaptıkları toplantıda genel söylemde ve Doğu Akdeniz'deki durumda iyileşme olduğu konusunda mutabık kaldıklarını aktardı.

Borrell, aynı zamanda Türkiye'nin iç meselelerinde HDP'nin kapatılması için açılan dava ve Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılması gibi endişe verici gelişmeler gördüklerini belirtti.

Bütün bunları ve Kıbrıs konusunu Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile geçen haftaki Brüksel ziyaretinde konuştuklarını aktaran Borrell yazısında, "Şuna ikna oldum ki daha yapıcı bir tavır elde etmek ve bunu sürekli kılmak için Türkiye ile aktif şekilde çalışmaya devam etmeliyiz" ifadesine yer verdi.

Borrell, Türkiye'nin yapıcı tutumunu göz önünde bulundurarak AB ülkeleri liderlerinin Türkiye ile Gümrük Birliği'nden göçe kadar ortak çıkar alanlarında angajman hedeflemek konusunda mutabık kaldıklarını vurguladı. Bunu kademeli, orantılı ve "Türkiye zıtlaşma yoluna girerse geri çevrilebilir şekilde" yapacaklarını ifade eden Borrell, tüm bu konularda ve Doğu Akdeniz Konferansı ile daha geniş bölgesel konularda artık aktif şekilde çalışacağını bildirdi.

"Türkiye'nin daha yapıcı şekilde çalışmasına ihtiyaç duyduğumuz kilit konulardan biri ise Libya." ifadesini kullanan Borrell, 10 yıl süren çatışmanın ardından Libya'da bir birlik hükümeti ve siyasi geçiş şansı bulunduğunu hatırlattı.

Borrell, Türkiye'nin Libya'da önemli bir aktör olduğunu, şimdi AB'nin Libya'da BM tarafından istenirse ateşkesin gözlemlenmesi dahil ilave olarak neler yapabileceğine bakması gerektiğini kaydetti.

CoronaVac'ın koruma süresi belli oldu

Çin Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi, Türkiye'nin de kullandığı CoronaVac aşısının koruma süresinin 6 aydan uzun olduğunu açıkladı.

Çin Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi'nde bulaşıcı hastalıklar uzmanı olarak görev yapan Wang Huaqing, Çinli Sinopharm firması tarafından üretilen CoronaVac aşısının koruma süresini '6 aydan uzun' olarak açıkladı.

Sinopharm Başkan Yardımcısı Zhang Yuntao ise, firmanın halihazırda CoronaVac'tan daha güçlü bir Kovid-19 aşısı geliştirdiğini ve aşı konusunda yurt dışında klinik deneyler gerçekleştireceğini söyledi.

Öte yandan Çin Ulusal Sağlık Komisyonu'ndan yapılan açıklamada, ülke genelinde son 19 saat içinde 24 yeni Kovid-19 vakasının tespit edildiği ve vakaların tamamının yurt dışından geldiği bildirildi. 167 Kovid-19 hastasının tedavisi ise devam ediyor.

Tarımda 2023 hedefleri hayal oldu, sırada 2030 var

Ali Ekber YILDIRIM

30 Mart 2021 Salı

Bundan 10 yıl önce tarım ve gıda için belirlenen ve yıllarca gündemde tutulan, çokça konuşulan ama gerçekleştirilemeyen 2023 hedeflerini hatırlayan var mı?

Unutanlar için hatırlatalım. Özellikle 12 Haziran 2011'deki genel seçim öncesinde vaatler, hedefler havada uçuşuyordu. Cumhuriyetin 100. yılı yani 2023'e ilişkin yaşamın her alanıyla ilgili hedefler belirlenmişti. 2023 için adeta "cennet" vadedildi.

Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, tarımda 150 milyar dolarlık üretim, 40 milyar dolarlık ihracat yapılacağını her fırsatta müjdeliyordu.

2023 hedefleri neydi?

AK Parti'nin 2011 seçim beyannamesinde de yer alan "Tarımda 2023 Hedefleri" özetle şöyle sıralanıyordu:

- Tarımsal milli gelir 150 milyar dolara, ihracat 40 milyar dolara çıkarılacak.
- Türkiye tarımda 2023'te dünyanın ilk 5 ülkesi arasında yer alacak.
- Sulanabilir 8.5 milyon hektarlık alanın tamamı 2023'e kadar sulamaya açılacak.
- Tarım ve Gıda Bakanlığı kurulacak.
- Tarımsal girdilerde destekler artarak devam edecek.
- Türkiye'nin coğrafi durumu küçükbaş hayvan yetiştiriciliğini zorunlu kılmaktadır. Koyun ve keçi yetiştiriciliğinde modern ve profesyonel işletmelerin kurulmasına yönelik teşvik ve destekler artarak devam edecek.
- Desteklemeler bütün bölgelerde ve ürünlerde havza modeline göre uygulanacak.

- Tarımda arazi toplulaştırması 2023'te tamamlanacak.
- Türkiye, kendi çiftçisine yeterli tohumu sağlamasına ilaveten en önemli tohum ihracatçısı ülkeler arasında yer alacaktır.

Ne kadarı gerçekleşti?

Bu hedeflerin hiçbiri gerçekleştirilemedi. Sadece, "Tarım ve Gıda Bakanlığı kurulacak" hedefi gerçekleştirildi. Fakat ondan da geri adım atıldı. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın adı 8 Haziran 2011'de Resmi Gazete'nin Mükerrer sayısında yayınlanan kararname ile "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olarak değiştirildi. Adı hedeflerde belirtildiği gibi Tarım ve Gıda Bakanlığı olmasa da içerisinde "tarım" ve "gıda" sözcükleri vardı en azından.

Fakat 2018'de Cumhurbaşkanlığı Sistemi'ne geçilince bakanlığın adı bir kez daha değişti. Gıda gitti, orman geldi. Bakanlığın adı Tarım ve Orman Bakanlığı oldu.

2019'da Tarımda Milli Birlik Projesi ile bakanlığın kapısına neredeyse kilit vurulacakken ve taşra teşkilatı kapatılacakken projeyi Cumhurbaşkanı'na sunulmadan önce açıkladığımız için kamuoyundan gelen tepkilerle bu proje hayata geçirilemedi.

Tarımsal hasıla ve ihracat

Diğer hedeflere gelince, 2023'te tarımsal hasıla 150 milyar dolar olacaktı. Tarımsal hasıla 2015'te dolar bazında en yüksek seviyeye 59.4 milyar dolara ulaştı. 2019'da 48.5 milyar dolar, 2020 sonu itibarıyla 44.4 milyar dolar seviyesine geriledi. Yani 150 milyar dolara yaklaşmak bir yana her yıl biraz daha uzaklaşıyor.

Gıda ihracatı 40 milyar dolar hedeflenmişti. Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre 2019'da 20 milyar 284 milyon dolar gerçekleşti. Aynı yıl ithalat 19 milyar 798 milyon dolar oldu. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, açıklamalarında ithalat rakamlarını vermiyor ama ihracatın 2020'de 20.7 milyar dolar olduğunu ifade ediyor. Yani 40 milyar dolar hedefinin yarısına ulaşılmış görünüyor.

Tarımsal sulamada 8.5 milyon hektarın tamamı sulamaya açılacaktı.2020 itibarıyla 6.7 milyon hektarı açıldı. Arazi toplulaştırmada belirlenen hedefin çok gerisinde. Kısacası 2023 hedefleri hayal oldu.

Havza modeli uygulanamadı

Bu hedeflerin belirlenmesinden önce Mehdi Eker'in bakanlığı döneminde "Havza Modeli" hazırlandı. Ülke 30 havzaya bölündü. Hangi ürün hangi havzada daha verimli ise orada desteklenecekti. Modeli hazırlayan Mehdi Eker bile bunu uygulamadı. Sonrasında 2017'de bakanlık koltuğuna oturan Faruk Çelik döneminde, model değiştirilerek her ilçe bir havza kabul edildi ve 941 havza oluşturuldu. Bu model de uygulanamadı. Uygulansa çok yararlı olurdu.

İthalat politikası

Türkiye'nin tarım potansiyeli belirlenen 2023 hedeflerinin çok üzerinde. Fakat, Ak Parti'nin 2002'den bu yana uyguladığı tarım politikası bu hedeflere ulaşmayı değil, ithalata dayalı bir politika ile tahrip etmeyi, tarımı yok sayan bir yapıda ilerledi. Bugün hiç bir şey yapmasanız, hiç bir hedef belirlemezseniz bile kendi dinamikleri içerisinde tarım ve gıda sektörü elbette bir ilerleme kaydeder. Geline noktada potansiyelini değerlendirmek yerine hiç bir zaman ithal etmeyeceği ürünleri bile ithal etmek zorunda kalan bir Türkiye var. Pandemi döneminin sunduğu birçok fırsatı bile değerlendiremeyen, çok pahalı olmasına rağmen ithalatı sürdüren bir politika uygulanıyor.

Geçen hafta Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli Uludağ Ekonomi Zirvesi'ndeki konuşmasında tarımda 2030 hedeflerini açıkladı. 2023 hedeflerine ise hiç değinmedi.

O hedefleri görünce geçen 10 yılın nasıl heba edildiğini ve 2023 hedeflerine ulaşamayınca hayallerin bir 10 yıl daha ertelendiği söylenebilir.

Tarımda olması gereken hedefler

Bize göre, tarımdaki hedefler bellidir. Bunun için 2023'ü, 2030'u beklemeye hiç gerek yok. Yarından başlayarak uygulamaya konulmalı.

- Tarımın önemi benimsenmeli, gereken değer ve destek sağlanmalı. Bunun için yasaya, kararnameye ihtiyaç yok. Tarımı ve çiftçiyi sevmeniz yeterli.
- Tarım toprakları gerçek anlamda koruma altına alınmalı, rant alanı olmaktan çıkarılmalı.
- Halkın sağlıklı ve güvenilir gıda ihtiyacı öncelikli olarak karşılanmalı.
- Türkiye'nin sahip olduğu potansiyel değerlendirilerek "kendine yeterlilik" temel hedef olmalı. Bir iki ürün dışında 2023'e kadar bu hedefe ulaşılabilir.
- İthalat öncelikli, çok uluslu şirketlerin ve uluslararası kuruluşların dayattığı politikalarından vazgeçilmeli. Üretim ve ihracat odaklı politikaya geçilmeli.
- Çiftçinin üretim yaparken kullandığı girdilerden alınan katma değer vergisi, özel tüketim vergisi hemen kaldırılarak girdiler ucuzlatılmalı. Üretimin önündeki engeller kaldırılmalı. Bu bir günde yapılabilir.
- Çevrenin korunmasını, iklim değişikliği ve suyu dikkate alan bir politikanın benimsenmesi.
- Tefeciler, ithalat lobileri, çiftçinin sırtından para kazananlar sektörden uzaklaştırılmalı.

- Kooperatifçilik, küçük aile üreticiliği özel olarak desteklenmeli.

- Tarımsal üretime katma değer kazandıracak gıda sanayi ve ihracat sektörüne destek sağlanmalı.

Özetle, yapılacak pek çok iş var. Ülkenin tarım potansiyeli halkın yararına kullanıldığında, Türkiye, kendi ihtiyacı olan gıdayı ürettiği gibi tarımdan çok büyük zenginlik üretecektir.

Bakanlığın 2030 hedefleri

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2023 hedeflerinden ders çıkarmış olmalı ki, dolar bazında hasıla ve ihracat hedeflerine hiç değinmedi. Pakdemirli'nin dile getirdiği 2030 hedefleri özetle şöyle:

1- Bitkisel üretim 126 milyon tondan 150 milyon tona çıkarılacak.

2- Sertifikalı tohumluk üretimi 1,2 milyon tondan 2 milyon tona, tohumluk ihracatı 162 milyon dolardan 500 milyon dolara çıkarılacak.

3- Hayvancılıkta, yerli ve yeterli üretim anlayışı ile 18,2 milyon baş olan büyükbaş varlığı 21 milyon başa çıkarılacak.

4- Küçükbaş hayvan sayısı 54,1 milyondan 90 milyona ulaştırılacak.

5- Süt üretimi yüzde 26 artışla 29 milyon tona, kırmızı et üretimi yüzde 67 artışla 2 milyon tona ulaştırılacak. Kanatlı eti üretimi ise 2,2 milyon tondan 3 milyon tonun üstüne çıkarılacak.

6- Su ürünleri yetiştiricilik üretimi 2.5 kat artışla 1 milyon tona, ihracatta 1 milyar 64 milyon dolardan, 3 milyar dolara çıkarılacak.

7- Tarıma Dayalı Organize Sanayi Bölgesi sayısı 47'den 120'ye çıkarılacak. Bu bölgelerde 10 bin işletmenin faaliyete geçmesi, bu işletmelerde 200 bin kişi istihdam edilecek.

8- Sulamaya açılan alan 67 milyon dekardan 85 milyon dekara 6.7 milyon hektardan, 8.5 milyon hektara) ulaştırılacak.

9- Hava tahmin periyodu 7 günden 15 güne çıkarılacak.

10- Kuraklık Tahmin ve Erken Uyarı Sistemi hazırlanacak.

11- Orman varlığı yaklaşık 1 milyon hektar artırılarak 23,8 milyon hektara çıkarılacak.

12- Dünyadaki her insan için bir fidan dikilecek, toplam 8,5 milyar adet fidan toprakla buluşturulacak. Toplam 400 bin hektar alanda endüstriyel ağaçlandırma yapılacak.

13- Ormanların korunması ve yangınla mücadelede yapay zekâ teknolojisi kullanılacak.

14- Odun endüstrisi dış ticaret fazlasını 1,3 milyar dolara çıkarılacak.

15 Nisan'da bizi ne bekliyor?

Alaattin AKTAŞ

30 Mart 2021 Salı

✓ **Para Politikası Kurulu'nun 15 Nisan toplantısından bu iki karardan birinin çıkması muhtemel. Ya faiz sabit tutulacaktır ya da en az iki puan indirilecektir.**

✓ **Faiz indiriminin sembolik bir düzeyde kalması, "Ben sürekli indirim yapacağım, bu da başlangıcı" anlamına gelir ki piyasaları çok daha kötü etkileyebilir. Yüksek sayılabilecek bir indirimle en azından beklentiyi kırmak daha iyi olabilir.**

✓ **Faiz indiriminden sonra ne mi olur; kim öle, kim kala!**

Merkez Bankası'ndaki görev değişikliğinin gerekçesinin ne olduğu sorusunun hala yanıtı yok, gerçi öyle görünüyor ki hiçbir zaman da olmayacak.

"Bir başkan gitmiş, bir başkan gelmiş; üstelik ilk kez de yaşanmayan böylesi bir değişiklik niye bu kadar önemli ki" diyenler mutlaka çıkacaktır.

Bu sıradan bir değişiklik değildir de ondan. Bu operasyonla Türkiye'nin uygulayacağı para politikası temelden değişime uğrayacaktır.

Para politikasındaki bu radikal değişiklik, bir süre sonra ekonomimizi, cebimizi etkileyecektir.

Obezite yüzünden sağlık sorunlarıyla boğuşmakta olan birinin hekim gözetiminde rejime başlayıp kısa süre sonra "Vazgeçtim rejimden" diyerek eskiye dönmesi gibidir bu değişiklik.

Ya da damarları tıkalı birinin yıllardır içtiği sigaraya veda ettikten kısa bir süre sonra duramıyorum gerekçesiyle tekrar sigara içmeye başlamasından başka bir şey değildir.

Sorun bir puan mı, iki puan mı?

Naci Ağbal Merkez Başkanlığı görevinden, 18 Mart'taki Para Politikası Kurulu toplantısında faizi bir puan artış beklenirken iki puan artırdığı için mi alındı, yani tüm sorun o fazla bir puan mı; yoksa Ağbal faize hiç dokunmayacağı beklenirken artışı tercih ettiği için mi koltuğundan oldu?

Düz mantık yürütelim...

18 Mart'taki faiz artışı tümüyle sorun olmuşsa demek ki derdimiz iki puandır.

Yok eğer o fazla bir puansa sorun, anlaşılın o bir puan bardağı taşırmıştır.

Ve sonuç olarak şunu söylemek gerekir; belli oluyor ki biz yüzde 17'yi kabullenmiş durumdayız. Öyle olmasa, görevden alma operasyonu, faiz yüzde 15'ten yüzde 17'ye çıkarıldığında, yani 25 Aralık'ta gündeme gelirdi. İşte o yüzden yüzde 17'nin kabullenilmiş bir oran olduğu sonucuna varıyoruz.

Ama şu gerçeğin altını çizelim. Faizi olması gerekenden fazla artırsa ya da hükümetlerin hoşuna gitmeyecek başka adımlar atsa bile bu tür durumlar merkez bankası başkanlarının görevden alınmasını haklı kılmaz.

Kaldı iki hafta...

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu ilk açıklamasında Para Politikası Kurulu toplantılarının daha önceden ilan edilmiş takvime uygun olarak yapılacağını söyledi. Böylece "Acaba Kurul olağanüstü bir toplantıyla faiz indirimine gider mi" sorusu yanıt bulmuş oldu.

PPK'nın ilk toplantısı 15 Nisan'da olduğuna göre bir indirim yapılacaksa ona da bu tarihte karar verilecek.

Peki 15 Nisan'da ne olacak? Daha bu tarihe iki hafta, hatta iki haftadan biraz fazla zaman var ama o gün çok önemli.

Dolar dün öğle saatlerinde 8.18'e kadar çıktı. Faiz yüzde 19'a yükseltildiğinde 7.20'lere gerileyen dolar, faiz hala yüzde 19 olduğu halde şimdi 8.20'yi zorluyor... Sebep belli; faizin indirileceği beklentisi. Başkan Kavcıoğlu sıkı para politikasına karşı olduğunu açıkça yazmış bir isim. Hem zaten bu göreve getirilme nedeni de bu değil mi.

Öyleyse gelin hep birlikte düşünelim; 15 Nisan'daki Para Politikası Kurulu toplantısında nasıl bir karar alınır?

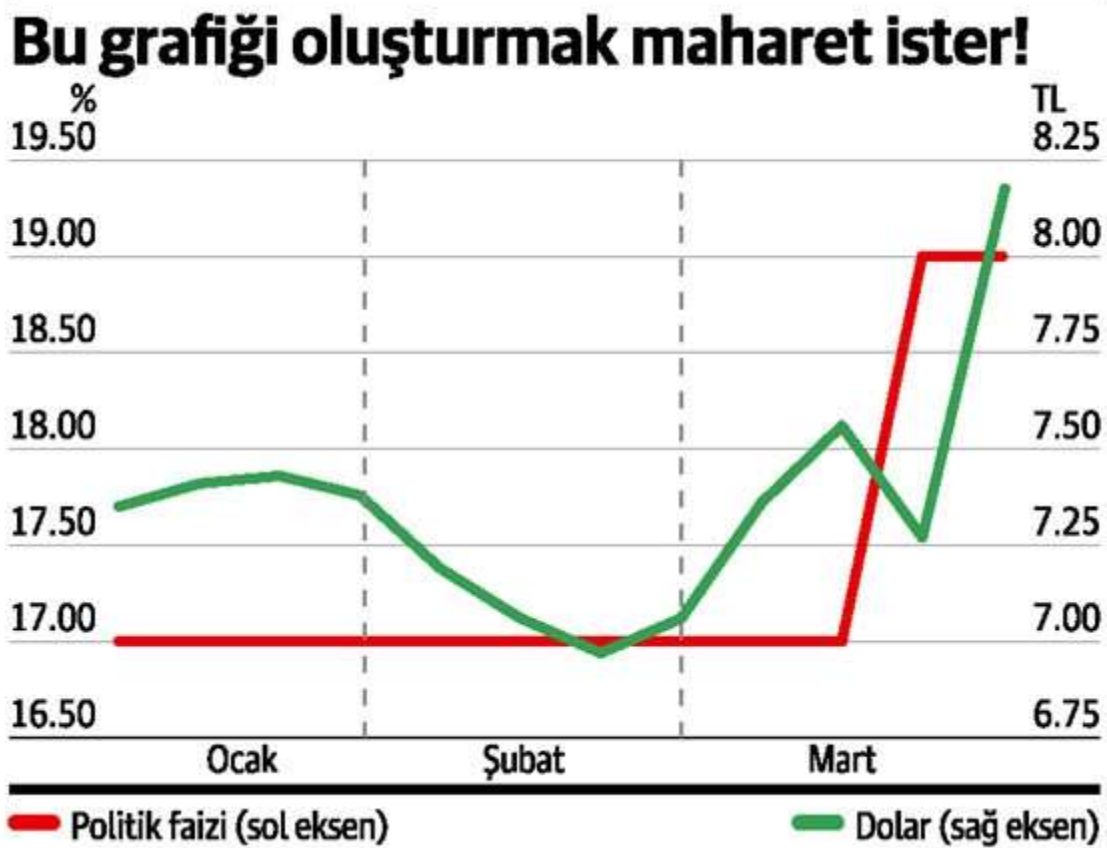
Yine düz mantık yürütürsek Merkez Bankası'nın faiz indirimine gideceğini söylemek gerekir. İyi de faiz yüzde 19 düzeyindeyken 8.20'ye yaklaşmış olan dolar faiz indirimiyle nerelere gider, bu göze alınabilir mi?

Yalnızca tek yöne, yani faize bakılırsa her şey göze alınabilir.

Şu durumda 15 Nisan'daki faiz indiriminin öyle sembolik düzeyde tutulması da hiçbir anlam ifade etmez, yalnızca niyeti ortaya koyar; geleceğe dönük belirsizlikleri daha da tırmandırır.

Bu yüzden şu anki tahminimiz, 15 Nisan'da faizin ya sabit tutulacağı ya da önemli sayılabilecek bir oranda aşağı çekileceğidir. Bir indirime gidilirse bu herhalde iki puandan az olmayacaktır.

Sonrası mı, sahi kimin umurunda ki!

4 ay acı ilâcı yoğun bakıma düşmek için mi içtik?

Şeref OĞUZ

30 Mart 2021 Salı

Dört aydır yüksek faiz ödüyoruz. Politika faizimiz %10,25'ten %19'a yükseldi. Cumhurbaşkanı bizzat kendisi söylemişti; “acı ilaç içmemiz gerektiğinin farkındayız.” Öyle de oldu, acı ilâç, faiz drajesiyle bünyeye girdi. Söz konusu vatan ise gerisi teferruat zaten... Neticede ucunda sağlık var ne de olsa...

Acı ilâcın prospektüsünü okuyoruz; faiz kademeli artar, kur düşer. Yan etkisi? Faizin bizzat kendisi zehir zaten... Ancak “acı ilâcı reformlarla birlikte kullanınız” notunu dikkate almadık. Reform yerine elimize, gecikmiş Covid-19 ekonomik tedbirleri tutuşturuldu.

Hal böyle olunca bünye (piyasa) dövizin ateşini çıkardı. Bu defa eski Governör Ağbal, acı ilâcın dozunu arttırdı, önden yüklemeli ilave faiz geldi. Onu da içtik şifa niyetine... Ancak bizi iyileştirme umudu henüz yeşermişti ki eczacımız (Ağbal) gece yarısı azlediliverdi.

Sonra ne mi oldu? Elimizde dört dörtlük yan etki kaldı. 1- Belirsizlik, 2- Öngürülemezlik, 3-Güvensizlik ve 4- Kırılganlık... Derken döviz çıldırdı, 7,71'den 8,48'e tırmandı. Borsa'da panik satış ve hisseler tabanda yığıldı. Yabancı da “kalktı göç eyledi Avşar illeri” türküsüyle koşar adım uzaklaştı.

Peki, şimdi ne olacak? Lira, dengeye muhtaç... Enflasyon, inmek için sıcak para ihtiyacı var. Dış borçlar; ödenmek için döviz bekler. Liste kabarık, reçeteler etkisiz, yoğun bakım üniteleri dolu. 4,5 aylık acı ilaç orucu, iftara yakın gece yarısı bozulunca, sevap bir yana şimdi kaotik kefareti ödemek zorundayız.

ŞAHAP'IN REÇETESİNDE NE VAR?

Tedaviyi yarım bırakmış hasta gibi, eski reçetenin acı ilaç tadı ağızımızda iken yeni eczacımız Şahap, “faizi indirmekten kim söz etti ki?” sitemini yapıverdi bizlere... Ancak Merkez Eczanesi'ne atanma gerekçesi tam da bu aslında, Ağbal'ın önden yüklediği faizi indirmek...

Ne mi oldu dersiniz? Faiz inmeden döviz “inmiş gibi” davrandı ve tırmanma şeridinde yerini aldı. Sorum şu; mademki faizleri indirmeyecektin, Ağbal'ı neden infaz ettik biz?

Abdulkadir Selvi

Kucaklayıcı kadro kucaklayıcı siyaset

30 Mart 2021

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2023 seçimlerini “Türkiye için tarihi bir dönüm noktası” olarak görüyor. Kongre sürecinde AK Parti’yi de 2023 seçimlerine göre yapılandırdı. AK Parti’nin taşıyıcı kolonları olan Kadın ve Gençlik Kolları yenilendi. AK Parti siyasetinin üretildiği MKYK’da ise önemli değişiklikler yapıldı. Genel Başkan yardımcılıklarında değişiklik sınırlı tutulunca MKYK’daki değişim yeterince anlaşılamadı. O nedenle AK Parti MKYK’ya biraz daha eğilme ihtiyacı hissettim.

GENİŞ TEMSİL

Yeni MKYK’nın dikkat çekici taraflarından birini temsil oranının geniş tutulması oluşturuyor. Kadınların, hukukçuların, Kürtlerin, Alevilerin, gayri müslim vatandaşlarımızın temsiline önem verilmesi yeni dönemde bu kesimlere yönelik söyleyecek yeni sözler olduğunu gösteriyor.

YENİ ANAYASA ÇAĞRISI

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın AK Parti kongresindeki en güçlü mesajı yeni anayasa olmuştu. Erdoğan, “Yeni anayasa çalışmalarında bu safhaya önümüzdeki yılın ilk diliminde ulaşmayı hedefliyoruz” demişti. AK Parti, yeni anayasa için 2022 yılının başında harekete geçiyor.

Erdoğan, AK Parti’nin yeni MKYK’sını da ağırlıklı olarak hukukçulardan oluşturarak yeni anayasa çalışmasını yapacak kadroyu hazırlamış.

HUKUKÇULAR AĞIRLIKLI

AK Parti’nin 75 kişilik MKYK’sının 26’sı hukukçulardan oluşuyor. MKYK’nın üçte biri hukukçu. İsim sırasına göre yazacağım:

Abdurrahim Fırat, Ali İhsan Yavuz, Behiye Eker, Bekir Bozdağ, Belgin Uygur, Bülent Tüfenkçi, Cem Şahin, Cüneyt Yüksel, Derya Yanık, Emine Zeybek, Fatih Şahin, Haluk İpek, Hamza Dağ, Hayati Yazıcı, İbrahim Halil Yıldız, İsa Sinan Göktaş, İsmail Cenk Dilberoğlu, Mehmet Ali Dilberoğlu, Mehmet Ali Zengin,

Mehmet Özhasseki, Metin Tarhan, Mustafa Köse, Mücahit Birinci, Özlem Zengin, Tahir Akyürek ve Türk İslam Karakoç.

KADIN TEMSİLİ YÜKSELDİ

AK Parti aynı zamanda kadın hareketi. Geçmişte başörtülü kadınlara seçim zamanında kapı kapı dolaşıp oy toplama misyonu yüklenmişti. **Erdoğan**, kadınları hem seçen hem seçilen, hem sahada hem masada olan güçlü siyasi aktörler haline getirdi. CHP'nin kadın kotası var ama uygulanmıyor. Oysa AK parti en çok kadın milletvekilinin bulunduğu parti. Kadınlar sadece vitrinde değil, her kademede güçlü siyasi aktör olarak yer alıyorlar.

YÜZDE 40'A YAKLAŞTI

Siyasette kadınlara sadece cinsiyet açısından bakılmasından rahatsız olan birisiyim. Erkek egemen bir siyaset anlayışında kadınlar buralara gelebildiyse, donanım ve siyasi mücadele adına arkalarında mutlaka bir başarı hikâyesi var. Önümüzdeki günlerde ekonomide ismini daha çok duyacağımız Prof. **Sumru Altuğ** gibi. O nedenle AK Parti MKYK'daki kadınlar da sadece isim ve resim olarak değil, alanlarında donanımlı isimler. AK Parti MKYK'da asıl listede 23, yedek listede ise 15 kadın yer alıyor.

AK KADINLAR

Ayşe Böhürler, Behiye Eker, Belgin Uygur, Büşra Paker, Çiğdem Karaaslan, Derya Yanık, Emine Zeybek, Fatma Aksal, Fatma Betül Sayan Kaya, Fatma Güldemet Sarı, Jülide Sarıeroğlu, Leyla Şahin Usta, Lütfiye Selva Çam, Nurcan Dalbudak, Özlem Zengin, Öznur Çalık, Seda Sarıbaş, Sevgi Yiğit, Sumru Altuğ, Sunay Karamık, Şaziye Gündüz, Şebnem Kocakelci ve Tuba Vural Çokal.

KÜRT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ

AK Parti, Kürt sorunu konusunda elini taşın altına sokan parti. **Erdoğan**, "**Siyasi hayatıma mal olsa da bu sorunu çözeceğim**" diyen bir lider. AK Parti iktidar olduğunda Kürt sorunu adına 30-32 maddelik bir liste yapılırken, bugün bir iki başlık ancak sayılabilir. Kürtçe kaset dinledi diye insanların hayatının karartıldığı bir dönemden Kürtçe TV'nin yayın yaptığı günlere ulaştık. Hem de bunları PKK terörüne rağmen başardık. Eğer PKK olmasaydı Türkiye, Kürt sorununun çözümünde çok daha fazla mesafe alırdı.

KÜRTLERİN TEMSİLİ

AK Parti aynı zamanda Kürtlerin oylarını alarak seçim kazanan bir parti. Kürtlerin parti yönetiminde ve kabinede yeterince temsil edilmediğine yönelik eleştiriler alıyordu. MKYK'da bu eksiklik bir ölçüde giderildi. Bölgeyi temsilen MKYK'da şu isimler yer alıyor:

Şeyh Said'in torunu Abdurrahim Fırat, Abdurrahman Kurt, Alaattin Parlak, Burhan Kayatürk, Cüneyt Yüksel, İbrahim Halil Yıldız, Mehmet Kasım Gülpınar, Orhan Miroğlu ve Şebnem Kocakelci.

TÜM KESİMLERE HİTAP

“**Alevi toplumu CHP'ye mahkum değil**” diyen Alevi kanaat önderlerinden **Metin Tarhan**'ın ve Ermeni cemaatinden **Sevan Sivacıoğlu**'nun MKYK'da yer almaları ise not edilmesi gereken bir nokta. Çünkü bu dağılımdan da anlıyoruz ki, **Erdoğan**, tüm kesimlere hitap eden ve Türkiye'yi kucaklayan bir MKYK yapmaya özen göstermiş. Kucaklayıcı kadrolar, kucaklayıcı siyaset ve kucaklayıcı bir dille tahkim edildiğinde 2023 seçimlerinde farklı bir hava estirilebilir.

'YENİ ÖMER'LER ARAMAYA DEVAM

Cumhurbaşkanı Erdoğan, siyasette her zaman “**Yeni Ömer**”lerden söz etti. **Hazret-i Ömer**'i kendine örnek alan, ahlak timsali gençleri aradı. **Hazreti Hatice**'yi rol model olarak seçmiş **Ayşeler**'i örnek gösterdi.

O hedeflerden vazgeçilmiş değil. Zaten o hedeflerden vazgeçilse **Erdoğan**'ın siyasette olmasının anlamı yok.

Ama siyasette bazen **Kürşat Ayvatoğlu** gibi tiplerle de karşılaşılıyor. **Kürşat Ayvatoğlu** çürümüşlüğü, kokuşmuşluğu, pisliğin dibinin dibi. Bir anda zengin olmanın, güç ve ihtiras peşinde koşmanın, paraya, güce ulaştıkça sapıtmanın, pisiğe bulaşmanın, çevresini de pisiğin içine çekmenin bir örneği.

Bunların sadece AK Parti'den değil hiçbir partiden çıkmaması lazım.

Ancak bu olay olduğunda AK Parti ne yaptı? Derhal bu şahsın ilişkisini kesti.

Bu kişinin en ağır cezaya çarptırılması için gereken ne varsa yaptı.

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, “**Pudra şekeri çektim**” diye kendini kurtarmaya çalışan **Kürşat Ayvatoğlu**'nun, “**dönem dönem kokain kullandığı, arkadaşlarına satın alıp temin ettiği yönünde bulgulara eriştiklerini**” söyledi.

SIFIR KORUMA

Yani sıfır koruma. Tam aksine en ağır cezaya çarptırılması gerektiğini söyledi.

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı **Hamza Dağ** ise şahsın danışmanı olmadığını, özel kalemde çalışan bir şahıs olduğunu açıkladı.

Hamza Dağ, Kürşat Ayvatoğlu'nu işe alan değil, yanında çalışması için çaba gösteren değil, orada bulan hatta son dönemlerde de mesafeli tutan birisi. AK Parti, bu rezil şahsın arkasında dursaydı her türlü eleştiriyi hak ediyordu.

30.03.2021

Bu işin en çok sigara içilmesinden bile rahatsız olan **Cumhurbaşkanı Erdoğan**'ı üzdüğünden kuşum yoktur. En çok **Erdoğan**'ı rahatsız ettiğinden şüphem yoktur. AK Parti elbette ki bundan dersler çıkaracak.

Elbette ki **Yasinler, Hamzalar** dururken bu şahsın AK Parti Genel Merkezi'ne kadar ulaşıp orada işe girip nasıl çalıştığını tespit edecek.

Biz yeni **Ömerler**'i ararken, **Kürşat Ayvatoğlu**'nu nereden bulduk, diye özeleştiri yapacak.

Ama **Erdoğan**'ın da, AK Parti'nin peygamber ahlakı ile ahlaklanan yeni **Ömerler**'i arama çabası bitmeyecek.

Gayrimenkulde spekülasyon

Esfender KORKMAZ

30 Mart 2021

Merkez Bankası konut fiyat endeksine göre; 2021 Ocak ayında konut fiyatları 2020 Ocak ayına göre, enflasyonun da üstünde, yüzde 30,4 oranında arttı. Üç büyük il itibariyle de, İstanbul'da yüzde 27,7, Ankara da yüzde 29,3 ve İzmir'de yüzde 32,2 oranında arttı.

Öte yandan Cumhuriyet gazetesinin 24 Mart 2021 tarihli haberinde *"İstanbul'da kiralık ev fiyatları yüzde 100'ün üzerinde arttı"* deniliyordu.

Konut fiyatları ve kiralar; talep yüksek arz sınırlı ise artar.

Talep tarafına bakalım;

TÜİK tarafından açıklanan konut satış istatistikleri ve inşaat sektörü güven endeksine göre;

* 2020 Şubat ayında toplam 118.753 konut satıldı, 2021 Şubat ayında ise 81.222 konut satıldı. Toplam satışlar bir yılda yüzde 31,6 oranında düştü.

* 2020 Şubat ayında yabancıya satılan konut sayısı 4005 iken 2021 Şubat ayında 2694'e düştü. Yabancıya satışlar yüzde 26 oranında geriledi.

* İnşaat sektörü güven endeksi, 2020 Mart ayında yüzde 87,5 iken, 2021 Mart ayında yüzde 8,8 oranında düştü ve 79,8'e geriledi.

Yani talep düşük ve fakat gayrimenkul, konut ve kira fiyatları spekülatif derecede artıyor. Demek ki piyasa rekabet şartları çalışmıyor. Neden çalışmıyor?

1- Bir nedeni pandemidir. Pandemi nedeni ile şehir banliyölerine, yazlıklara, köylere talep arttı. Ömerli'de oturduğum için gördüğüm örnekleri vereyim. Çekmeköy-Ömerli'de pandemi öncesi imarlı arsa fiyatlarının metrekaresi 1000 lira idi. Pandemi sonrası yüzde 100 artı ve 2000 liraya çıktı. Villa kiraları da aynı şekilde yüzde 100 arttı.

Ömerli-Kadıköy arası en az bir saattir. Ömerli-Taksim arası 50 kilometredir. Bir saat on dakikadır. Üstelik paralı yol ve köprüler için de gidiş-geliş günde 50 lira ödüyorsunuz. Buna rağmen bu gibi yerlere talebin artması halkın pandemi yasaklarından ve kalabalıktan uzak olma isteğidir.

Ömerli'den TEM bağlantısında hiç trafik olmazdı. Şimdi pazartesi sabahı Fatih Köprüsü'ne girebilmek için en az 40 dakika yoğun trafik oluyor. Çünkü hafta sonu herkes Şile'den, Sapanca'dan ve Riva'dan dönüyor.

Bu sene Bodrum'da Ege sahilinde yazlık evi olanlar İstanbul'a dönmedi. İmkani olanlar da aynı yörelerde kiralık ev tutup, gittiler. Bir kısım İstanbullu da köylerine döndü. İstanbul'un nüfusu son bir yılda 57 bin kişi azaldı.

Sayfiye yerlerinin fiyatlarının yüzde 100 artması ortalama fiyatları da artırdı.

2- Bir diğer nedeni Hükümetin TOKİ vasıtası ile konuttan rant sağlama anlayışıdır.

Temmuz sonunda Hükümet, kamu bankalarından ucuz kredi vererek sektöre müdahale etti. Amaç TOKİ ve diğer konut stoklarının erimesiydi. Bir gecede konut fiyatları yüzde 30 arttı. Türkiye'de hükümet eliyle aksak rekabet piyasası yaratıldı. Gayrimenkulde fiyatlar geriye rijittir. Bir defa artınca, bir daha da düşmüyor.

Eksi reel faizle kredi veren kamu bankalarının zararını hazine karşılıyor. Bir başka ifade ile konut alanlara almayanlar vergileri ile gelir transfer etmiş oluyorlar. Gelir dağılımı bozuluyor. Ama hükümetlerin bütçeye gelir sağlamak hedefleri, bu tür sosyal sorunlardan önde geliyor.

3- Pandemi yoksul sayısını artırdı. Ucuz konutlara talep az. Ancak TL'den kaçan büyük fonlar, altına, dövize ve gayrimenkule gidiyor. Altının geçmişi karanlıktır. Altın fiyatları son 50 yılda oldukça inişli-çıkışlı bir trend göstermiştir. Döviz rezervleri eksiye geçince, bankalardaki döviz mevduatında risk beklentisi arttı. Büyük fonlar bu defa gayrimenkul topluyor. Bu nedenle de ortalama fiyatlar da arttı.

Sonu nereye gider? Pandemi de etkili olmakla beraber, siyasi, sosyal ve ekonomik riskler arttıkça, gayrimenkul piyasasında spekülasyon artıyor ve rekabet dengesi de bozuluyor. İstikrarı sağlayacak olan siyasi iktidarlardır. Ama bugünkü koşullarda umut Kaf Dağı'nın ardında gibi görünüyor.

İbrahim Kahveci

Türkiye ekonomisi tıkanı

Yüksek enflasyonlu büyüme dönemi, yüksek dış açıklı büyüme dönemi ve artık bunlar da bitti.

Bugüne kadar vasat bir düzeyde seyreden Türkiye ekonomisi artık bir kavşaktadır. Asaf Savaş Akat buna “Türkiye ekonomisi zor kavşakta” diyor. Aslında üstteki tespitler de ona aittir.

Büyümeye tek başına bakmamak gerekir. Düşük enflasyon, düşük dış açık ve yüksek istihdamlı bir büyümeyi istikrarlı bir şekilde sürdürebildik mi? Hayır...

Model veya çözümler üretmediğimiz için krizler bizi düzeltmek zorunda kalıyor. Ama artık 80'lerin yüksek enflasyonlu ama daha az dış açıklı büyümesi nasıl bitti ise, 2000'lerin kur baskısı ile oluşan düşük enflasyonlu ama yüksek dış açıklı büyümesi de bitti.

Kısaca biz buna: Dış açıkla büyüme serüvenimiz de artık bitmiştir diyoruz.

Asaf Hoca sunumunda döviz kurunu faizin tutamayacağını ve 2019 yılındaki kurdaki düşüşün dış fazlaya dönüşle olduğunu belirtiyor.

Ama sonrasında bütün dengeleri çökerten bir politika izlendiğini de biliyoruz.

Evet, paranız azalırsa ya da zararına iş yapıyorsanız tefecinin eline düşmekten başka yolunuz olmaz. Bütün kapılar sizi tefecinin kucağına bırakır.

Türkiye maalesef dış açık döneminde kaynaklarını betona gömerek çok ucuz bir politika üretmiştir. Şimdi hem yüksek dış borç hem yüksek kredileşme, hem de yüksek enflasyonla yüksek işsizlik kısıncındadır.

Gerçekten zor bir kavşaktayız ve daha önemlisi sürücünün ehliyeti cezalardan dolayı limitedir. Yabancı yatırımcı güvenmiyor ve aracın yanına bile yaklaşıyor. Son inananlar da 1 hafta önce araçtan atıldılar.

30.03.2021

***

İyi ama nasıl olacak bu model?

Uzakdoğu modeli mi? Yani iç talep en düşük düzeyde ama dışarıya yüksek satış. Bu model istihdamda istenilen düzeyi kazandırabilir mi?

Bugün ülkemizde nüfus hızla yaşılanıyor. Yakın zamanda bu anlayışla gittiğimizde çalışacak kimse kalmayacak. Zaten şu anda da işsizlik had safhada ama birçok sektörde yabancı işçi çalıştırıyoruz.

Tam tezatlar durumu...

O zaman model nasıl olacak?

Nasıl bu insanları çalıştıracacağız?

Ya da bir başka soru soralım: Yeni gelecek partilerin bir modeli var mı? Kavşakta öylece beklemeyi mi düşünüyorlar? Piyasanın elverdiği yolda mı ilerleyecekler?

Birkaç kez yazdım ama tekrar ediyorum: Türkiye ekonomisinin yeni yol haritası için reform yetmez. Ben DEVRİM gerekiyor diye eski yazılarda bahsettiğim mesele burada karşımıza çıkıyor.

Biraz hukuk, biraz adalet, biraz iyi dış ilişkiler ve yine yabancı sermayeye dayalı dış açıkla ekonomiyi yönetmeyi düşünen kim varsa bilsin ki ülkemizi AK Partinin bıraktığı o kavşaktan aşağı atmaktan başka bir şey değildir.

Hem yeşil hareket hem de tedarik zincirindeki yeni arayış Türkiye için aynı zamanda tarihi bir fırsattır. Yeter ki, ülke iyi yönetilsin.

Fırsatları değerlendiremezseniz ise o fırsatlar size maliyet olarak geri döner.

Ama hem fırsat kapımızda hem de tarihi kötü noktadayız. Bütün mesele irade göstermek ve Millete bu iradeyi anlatabilmekte yatıyor. Çünkü tarihi değişimi acı reçetesiz atlatmanın imkânı yok.

“Artık dış açıkla büyüme dönemi bitmiştir” diye Asaf Savaş Akat’ın sözü ile tamamlayalım.

30 Mart 2021, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Yeni soğuk savaşta Biden'ın Amerika'sı güven vermiyor

Emeklilik yaşında Amerika'ya Başkan olan **Biden**'in uluslararası ilişkilere getirdiği sisli hava, sonuçlarını güvensizlikler bulutu şeklinde sunuyor. Çin'e mi yoksa Rusya'ya mı saldıracağını kestiremeyen ve sonunda iki ülkeden sert cevaplar alan Biden, son olarak **Putin**'den bir diplomatik tokat yedi. İklim zirvesine davet ettiği Putin, Biden'a "**Gelmeyi düşünüyorum**" diye cevap verdi.

Süveyş tıkanınca...

Uluslararası ortam o kadar gergin ki, mesela Süveyş Kanalı'nda bir geminin karaya oturması bile komplo teorileriyle anlaşılacak istendi. Bu teorileri üretenlere göre, Amerika, Hindistan ve Fransa, Süveyş Kanalı'nı tıkararak, Çin'in Avrupa'ya ihracatını sabote etmeyi denemişler.

Süveyş'te karaya oturan geminin bağlı olduğu şirketin adının "**Evergreen**" olmasına işaret eden komplo teorisyenleri, Evergreen'in **Hillary Clinton**'in şifreli adı olduğunu da söyleyip durdular. Bereket dün gemi yüzdürüldü ve Süveyş Kanalı da böylece açıldı.

Aşırı sertlik

Uluslararası ortamı aşırı sertliğe sürükleyen Amerikan çıkışlarından Türkiye'nin de etkilenmemesi mümkün değil. Çünkü Türkiye hem Amerika'yla mütteftir hem de Rusya ve Çin'le dosttur. Türkiye'nin, Amerika'nın tutumuna kendisini kaptırıp yeni soğuk savaşta yine Amerika cephesinin sert üyesi olması da pek mümkün değildir.

Ders aldık

Türkiye yakın geçmişten çeşitli dersler almıştır ve en hayati anlarda Amerika'nın Türkiye'yi yalnız bırakacağı defalarca görülmüştür. Örneğin, 1964'te Kıbrıs dolayısıyla Sovyet lideri **Kruşçev**, Türkiye'yi tehdit ettiğinde Amerikan Başkanı **Johnson**, Sovyetler'i haklı bulmuştu. Son dönemde de PKK/PYD'yi ve FETÖ'yü Amerika'nın besleyip koruması, gerekli dersleri almamızı sağlamıştı. Yeni soğuk savaş, herhalde sıcak bir nükleer savaşa dönmez. Ama biz Türkiye olarak onurlu tarafsızlığımızı koruyarak komplo teorisyenlerine meydanı bırakmazsak, kalkınmamızı ve istikrarımızı sürdürürüz.